"උඩට ගිහින් බලන්න ඕනෙ.."

ධීර ගල් මුල් හා රූස්ස ගස් කඳන් අතරින් අඩි පාර ඔස්සේ ඉදිරියට ගියේය. නිරෝගී කාය ශක්තිය ඇති තරුණයෙකු වී ද ධීර පයින් මේ තරම් දුර ගමන් කර පුරුදු කෙනෙකු නොවේ.

එක දිගට අඩි පාර ඔස්සේ වනය තුළට ඇවිද ගිය ධීරගේ නළල දෙපසින් දහඩිය වැගිරෙමින් තිබිණි. බිම බලා ආ මග හිස ඔසවා ඉදිරිය බැලූ ධීරට අඩි පාර අවසානයේ ලොකු නුග ගස පෙනිණ. දුරට ඒ නුගය පාමුල කහපැහැති දීප්තිමත් ආලෝක ගුලියක් ධීර දුටුවේය. ටික ටික අඩිපාර දිගේ නුගයට කිට්ටු වෙද්දි ඒ කහ පැහැ ආලෝක වස්තුව කහ චීවරයක් පොරවා ගත් රුවක් බව ධීර අඳුනා ගත්තේය.

"තාපසතුමා..!"

කලින් නොදැක වුණත් ධීර සැණෙකින් තාපසතුමාව හඳුනා ගත්තේය. උන්නාන්සේ කහ සිවුර, දෙවුර වැසෙන්නට පොරවා දෑස පියා භාවතානුයෝගීව නුගය පාමුල වැඩ උන්හ. දිගට වැවී කැරලි ගෙතුණ කොණ්ඩය හා රැවුල නිදහසේ දෙවුර වසා පහතට කඩා වැටිණ.

"ටකස්..!"

ධීරගේ පයට පැගී වියළි අතු රිකිල්ලක් බිඳිණ. ඒ ශබ්දය ගැඹුරු නින්දක උන් කෙනෙකු අවදි කරවන්නට වුණත් පුමාණවත්ය. ඒත් තාපසතුමා දෑස් ඇරියේ නැත. ධීර මොහොතක් මේ ශාන්ත රුව ඉදිරිපිට සිටගෙන උන්නේය. කාලය බිඳෙන් බිඳ ගෙවුණා මිස තාපසතුමා සමාධියෙන් මිදෙන බවක් නොපෙනිණ. ධීර මොහොතක් බලා හිඳ ආපසු හැරුණා විතරය.

"දරුවා.."

ඒ ගාම්භී්ර කටහඬ ධීරගේ පය නතර කරවීය. ධීර ආපසු හැරී

තාපසතුමාගේ මුහුණ බැලුවේය. ඒ දෑස් තාමත් වැසුණු ගමන්ය. එහෙත් ඒ දෙතොල කතා කළේය.

"මා ඉදිරිපිටින් ඉඳගන්න දරුවා.. ඔබ දැනගත යුතු බොහෝමයක් දේ මේ විශ්වය තුළ තියෙනවා.."

තාපසතුමා කීවේය. ධීර, තාපසතුමා ඉදිරිපිට වැඳගෙන හිඳගත්තේ පුදුමයෙනි.

"මේ විශ්වයට එන හැම කෙනෙක්ම තමන් ආ තැන, ජීවත්වන තැන වගේම යන තැනත් දැනගන්න ඕනෙ දරුවා.. ඔබ මේවා දන්නවද..?"

ශාන්ත ගාම්භීර කටහඬින් තාපසතුමා ඇසුවේය. ඒ කටහඬ විශ්වයේ ඇත කොනකින් ගලා එන්නා සේ ධීරට දැනිණි.

"කතා කරන්න දරුවා.. ඔබට කතා කරන්න අවසර තියෙනවා.."

තාපසතුමා කීවේය. ධීර කටහඬ අවදි කළේ සෙමිනි.

"මං ආව තැන දන්නෙ නෑ සාධු.. ඒත් මං ඉන්න තැන ගැන මං දන්නවා.. මං පන්සිල් රකින කෙනෙක්.. කිසිම සතකුගේ මසක් මාංශයක් කන්නෙ නැති කෙනෙක්.. ඒ හින්දා මං මනුස්සයෙක් වගේ ජීවත්වෙන කෙනෙක් කියලා මං දන්නවා.. මං දැන් මේ ජීවත්වෙන තත්ත්වය හොඳ නිසා යන තැනත් කවදා හරි හොඳ වෙන බව මට විශ්වාසයි.."

ධීර තමන්ගේ අදහස කීවේය.

"බොහොම හරි දරුවා.. කෙනෙක් ඉන්න තැන අනුව තමා යන තැන තීරණය වෙන්නෙ.. ඉන්නා තැන හොඳින්, සිල්වත්ව ගත කරන කෙනා අනිවාර්ෂයෙන් යන්නෙ සුගතියට.. ඒත් දරුවෝ නුඹ වගේ කෙනෙක් අනිවාර්යයෙන් නුඹ මේ උපතට ආ තැන ගැනත් දැනගන්න ඕනෑ.." තාපසතුමාගේ වචන ධීරගේ හිතේ පුදුමය පොහොර කළේය.

"නුඹ විශ්වයේ අපූරු නිර්මාණයක් දරුවා.. නුඹේ පෙර ආත්මය අනුව නුඹ දැන ගත යුතු කරුණු බොහොමයි. නුඹ කැමති නම්, නුඹට ඕනෑ නම් ඒ සියල්ල නුඹට දැනගත හැකියි.."

තාපසතුමා කීවේය.

"මං කැමතියි සාධු මං ගැන දැනගන්න.."

ධීර ආසාවෙන් කීවේය.

"හොඳයි.. දෑස පියාගෙන දෑස ඉදිරිපිට මැවෙන දෙය තේරුම් ගන්න උත්සාහ කරන්න.."

ධීර තාපසතුමා කී ලෙසම දෑස පියා ගත්තේය. ඒ නිසා තාපසතුමාගේ දකුණත ධීරගේ නළල් තලය දෙසට දික්වූ බවත්, ඒ අතින් විහිද ගිය රශ්මී කදම්භයක් ධීරගේ ඇහි බැම දෙක මැද නළල් තලයට උරාගත් බවත් ධීර දැක්කේ නැත. ධීර උන්නේ තද කර දෙනෙත් පියාගෙනය. එහෙත් පියාගත් දෙනෙත මත්තේ පළමුව ඇඳුණ ඝන කළුව බිඳී, පාට පාට රේඛා විසිර යනවා ධීර දුටුවේය. වෛර්ණ රේඛා එකතු වී නිර්මාණය වන චිතුය අතරින් මැවෙන මිනිස් රූ දෙස ධීර පුදුමයෙන් බලා උන්නේය.

"මින් වසර ගාණකට පෙර මේ රටේ සිංහල රාජ වංශයේ දුටුගැමුණු කියලා වීර රජ කෙනෙක් උන්නා.. රට එක්සේසත් කරලා බුදු දහමට සේවය කරපු මේ රජුට උන්නේ එකම එක පුත් කුමාරයයි.. ඒ සාලිය කුමාරයා.."

දෙනෙත වසා උන් ධීරට, තාපසතුමාගේ මේ වචන පැහැදිලිව ඇසිණි. ඒ වචනත් එක්කම ඊට අදාළ රු සපු, දෙනෙත ඉදිරිපිට දුටුවේය. දුටුගැමුණු රජු, සාලිය කුමාරු ආදී චරිත ජිවමානව සේ ධීරගේ වැසු නෙත මත්තේ රඟපා උන්නේය.

ධීර සමාධියක උන්නේය. ඒ සමාධිය තුළින් ඔහුට තාපසතුමා

පෙන්නුම් කළේ පෙර භවයේ ධීරගේ උපතට හේතු වූ විස්තර කතාවය. ධීර, තාපසතුමාගේ වචන කනින් අසමින් දෙනෙත ඉදිරිපිට ඊට අදාළ දසුන් දකිමින් නිසොල්මන්ව උන්නේය.

"සාලිය කුමාරයා තරුණ වයසේදී අශෝකමාලා කියලා යුවතියකට පෙම් බැන්දා.. මේ යුවතිය චණ්ඩාල කුලයේ.. ඒ හින්දා සාලිය කුමාරයට සිංහල රජ පරපුරේ ඔටුන්නට තිබුණ උරුමය අහිමි වුණා.. සාලිය කුමාරයා ධර්මිෂ්ඨ රජ කෙනෙක්.. රටේ ජනතාවගේ කැමැත්තට ගරු කරලා ඔහු මාළිගාවෙන් පිට වෙලා චණ්ඩාල කුලයට එකතු වුණා.."

අශෝක මල් නෙලමින් උන් යුවතිය කඩවසම් කුමරුට හොඳින් ගැළපෙන තරම් රුවින් යුතු බව ධීරට පෙනිණ.

"පස්සෙ කාලෙක දුටුගැමුණු රජතුමා තමන්ගේ පුතාට සමාව දුන්නත් සාලියවත්, අශෝකමාලාවත් රජ සැපතට ආශා කළේ නෑ.. ඒ දෙන්නා කැමති වුණේ තන්තිරීමලේ ගත කරපු නිදහස් ජිවිතේට.. දුටුගැමුණු රජතුමා තමන්ගේ ලේළියට අගනා වස්තුවක් තෑගි දුන්නා.. ඔවුන් තන්තිරීමලේට ඇවිත් සතුටින් ජිවත් වුණා.. එකම එක පුතෙක් ඔවුන්ට හිටියත් තරුණ වයසේදී මේ පුතා මරණයට පත්වුණා.. ඔබ දන්නවද ඒ තරුණයා කවුද කියලා..?"

තාපසතුමා ඇසුවේය. අශෝකමාලා හා සාලිය අතරේ බිළිඳු දරුවා සුරතල්වන අයුරුත් ටිකෙන් ටික ඔහු තරුණ වියට පත්වෙන අයුරුත් ධීර හොඳින් දුටුවේය.

"හොඳින් බලන්න දරුවා.. ඔබට අඳුරගන්න පුළුවන්ද සාලිය - අශෝකමාලා දෙන්නගේ දරුවා කවුද කියලා..?"

තාපසතුමා යළිත් ඇසුවේය. දෙනෙත ඉදිරිපිට ඇති තරුණයාගේ රූපය ටිකෙන් ටික පැහැදිලි වෙන අයුරු ධීරට පෙනිණි. ඒ මුහුණේ ඇස්, කන්, නාසය තමාගේ හැඩරුව ගන්නා අයුරු ධීර බලා උන්නේ පුදුමයෙනි. ඊළඟට සුපුරුදු ඇඳුමින් තමා ඉදිරිපිට උන්නේ තමාම බව ධීර තේරුම් ගත්තේය.

"ඒ මම.. ඒ.. මම.. මමයි ඒ දරුවා.."

ධීර සතුටින්, පුදුමයෙන් කෑගැවේය.

"හරි දරුවා.. ඒ නුඹ තමයි.. ඒත් නුඹ තරුණ වයසේදී මරණයට පත්වුණා.. ධාර්මිකව ජීවත්වුණ නිසා මරණින් මත්තේ නුඹ විෂ්ණු දෙවියන්ගේ විමානයට ගියා.. අශෝකමාලාට තමන්ගේ මාමණ්ඩිය වුණ දුටුගැමුණු රජුගෙන් ලැබුණ ආභරණය ඇය ගෙන් පසුව හිමිකර දෙන්න කෙනෙක් උන්නෙ නෑ.. ඒ වෙනකොට ඒක විශාල බලයක් තියෙන ආභරණයක්.. මේ ආභරණය පළදින කෙනාට ඒ බලයත් හිමිවෙනවා.. තමන්ගේ ඥාති පරපුරට මේ ආභරණය හිමි වුණොත් එහි බලය අයුතු විදිහට පුයෝජනයට ගනියි කියලා අශෝක මාලා බයවුණා.. ඒ නිසා ඇය ඒ වටිනා වස්තුව නිදන් කොට තන්තිරිමලේ ගල්තලාවක මාළිගයක් ඉදිකළා.."

ධීරගේ වැසූ දෙනෙතේ පියන්පත්වලට යටින් කඳුළු පේළියක් ගලායමින් තිබිණි. මේ කතාවට තමන්ගේ ඇති සම්බන්ධය ධීරගේ හැම ස්නායුවම උණුකොට සංවේදී කොට තිබිණි.

"නුඹේ මේ ආත්මයේ මව් වුණ තැතැත්තී මං ළඟට ඇවිත් දරු සම්පත් පුාර්ථනා කරද්දි ඇයට සුදුසු ගත්ධබ්බයෙක් සොයා මං විෂ්ණු විමාතෙට ගියා.. එතකොට නුඹ විෂ්ණු විමාතය තුළ වර්ෂ බොහෝ ගණනක් ගතකොට අවසන්ව යළි මව් කුසක් සොයමින් සිටියා.. අර ඇත්තිට සුදුසුම කෙනා නුඹ බව මම තීරණය කළා.. නුඹව ගෙනැවිත් ඒ ඇත්තිගේ මව්කුසට යොමු කලේ මං.. ඒ නිසා මේ කතාව නුඹට කියන්න මට යුතුකමක් තිබුණා.. නුඹව මේ ස්ථානයට කැඳෙව්වේ ඒ නිසා.."

ධීර දෙනෙත වසාගෙනම උන්නේය. ඇත්තටම නෙත ඉදිරිපිට මැවෙන රූවලින් මිදෙන්නට බැරි ගතියක් ධීරට දැනිණි.

"ඔය ආභරණය වෙනුවෙන් වෙහෙසෙන මිනිසුන්ගෙන් නුඹට අනාගතේදී කරදර සිදුවෙනවා.. නොසිතු විපත්වලට නුඹට මුහුණ දෙන්න සිද්ධ වේවි.. බලයට, වස්තුවට ලොල් බැඳගත්තු මිනිස්සු තාමත් ඒ ආභරණය වෙනුවෙන් මිහිපිට උපත ලබා ඉන්නවා.. නුඹ ඒ මිනිස්සුන්ගෙන් පුවේශම් වියයුතුය.."

තාපසතුමා කීවේය. ධීර ඉදිරිපිට ඉන්පසු මැවුණු රූපවත්, දර්ශනවත් පැහැදිලි නොවිණි.

"පුතා.. ධීර.. පුතා.."

තමන්ගේ මේ භවයේ අම්මා - තෙරංජලාගේ කටහඬ ධීරට ඇසුණේ මේ අතරය. ඒ කටහඬත් සමඟ තෙත ඉදිරිපිට ඇඳුණ රේඛා හැකිළී කුඩා වී කුඩාම තිතක් වී අතුරුදන් විය.

"පූතා.. ධීර.."

ඒ සමඟම තාත්තාගේ කටහඬත්, අතක ස්පර්ශය එක් උරහිසකටත් ධීරට දැනිණි. ධීර වහා දෙනෙත් හැරියේය. ඔහු කෙළින්ම ඉදිරිය බැලුවේය. මහ නුග ගස පාමුල හිස්ය. තාපසතුමා අතුරුදන්ව තිබේ. අඩු තරමේ එතැන කෙනෙකු උන් බවට ලකුණක්වත් ඉතිරිව නැත. තමා දුටුවේ සිහිනයක්ද…? නැත. ඒ සිහිනයක් නොවේ. තමා සියල්ලට එක මොහොතක් තුළදී මුහුණ දී උන්නේය.

'අනේ තව එක මොහොතක් ඒ බලවත් මුණිවරයා සමඟ කතා කරන්නට තිබුණානම්' කියා ලෝබකමක් ධීරගේ හිතට දැනිණි.

"පුතා.. මොකද වුණේ..?"

එරමිණියා ගොතා හිඳ දෙනෙත පියා උන් ධීර ගැස්සී නෙත් හැරියත් එක එල්ලේ ගල් ගැසී නුග ගස දෙසම බලා උන් බව දුටු ජගත් කලබලයෙන් ඇසුවේය.

"මට තාපසතුමා මුණ ගැහුණා තාත්තෙ.."

ධීර හැඬුම්බරව කීවේය. ඇත්තටම ධීරගේ ඇස් කඳුළින් වැසී තිබිණි. "තාපසතුමා මා එක්ක කතා කළා අම්මෙ.."

ධීර, තෙරංජලාගේ අතක් අල්ලා කීවේය.

"මං අම්මල ළඟට ආවේ කොහොමද කියලා මං දන් දන්නවා.. අම්මා කිව්වෙ ඇත්ත.. මං ආවෙ විෂ්ණු විමානෙන්.. මාව අම්මට ගෙනල්ල දුන්නෙ තාපසතුමා.."

ධීර කීවේය. තෙරංජලාගේ සේම ජගත්ගේත් හිත්වල සතුටක් පිරිණ.

"කෝ පුතේ උන්නාන්සෙ..?"

නෙරංජලා ඇසුවේ ආයෙමත් වරක් තාපසතුමා ද ැක ගන්නා ආසාවෙනි.

"මේ නුගේ පාමුල භාවනා කර කර හිටියා අම්මෙ.. ඒත් දැන් අතුරුදහන් වෙලා.."

ධීර කීවේය.

"ඇත්තට.. කොහේ උන්නත් උන්නාන්සෙ මතු බුදුවෙන්නම ඕනෑ.."

නෙරංජලා දෑත එක්කොට වැඳ කීවේය. ඇගේ නෙත මත කඳුළක් තිබෙනවා ධීර දුටුවේය.

* * * * * * * * *

වෑගල ගමනින් පසුව ධීර වැඩිපුරම උන්නේ කල්පනාවේය. නෙරංජලාත්, ජගතුත් ධීරගේ මේ වෙනස පැහැදිලිවම දුටුවෝය.

"පුතා.. පුතාට මොනාද එදා තාපසතුමා කිව්වෙ..?"

ජගත් ඇසුවේය. පුතු වෙනස් වූයේ තාපසතුමා හමුවී කතා බහ කළ දිනයේ පටන් බව ඔහු දැන උන්නේය. ධීර කීවේය. මේ වනතුරුත් තාපසතුමා තමාට හෙළි කළ රහස් කිසිවක් ධීර අම්මාටවත්, තාත්තාටවත් නොකීවේය. තමාට බොහෝ ආදරය කරන ඔවුන් ඒ කරුණු අසා කලබල වෙන්නට පුළුවන. ධීර සියල්ල නොකියා හංගා ගත්තේ ඒ හින්දාය.

"මට ඒ කියාපු දේවල්වල තියෙන සමහර කරුණු ගැන හොයල බලන්න ඕනෙ.. ඒ කරුණු ඇත්ත කියලා මං විශ්වාස කරනවා.. ඒත් ඒ කාරණා ගැන තව විස්තර ඉතිහාසයෙන් හොයල බලන්න ඕනේ.."

ධීර කීවේය.

"අපේ ඉතිහාසේ ගැන හරියටම තොරතුරු දන්න තාත්තා අඳුරන කෙනෙක් එහෙම නැද්ද..?"

ධීර ඇසුවේය.

"ම්.. එක්කෙනෙක් ඉන්නවා.. ඒ දවස්වල මාත් එක්ක එකට ඩිග්රිය කරපු කෙනෙක්.. මිනිහා දැන් ලංකා ඉතිහාසය හා පුරා විදාහව ගැන මහාචාර්ය කෙනෙක්.. නෙරංජලාට මතකද මගේ යාළුවා විකුම..?"

ජගත්, බිරිය දෙස බලා ඇසුවේය.

"තාත්තා ඔය කියන්නෙ විකුම යටලවත්ත ගැනද..?"

තෙරංජලාට පෙර ධීර ඇසුවේය.

"ඔව් පූතා.. මිනිහා තමා.."

ජගත් කීවේය.

["]විකුම යටලවත්ත ටීවී එකේ වැඩසටහන් කීපයකටම ආවා..

මං දැකල තියෙනවා.. මට ටිකක් එයා එක්ක කතා කරන්න ලැබුණොත් ලොකු දෙයක්.."

ධීර කීවේය.

"බැරිවෙන එකක් නෑ.. අපි උත්සාහ කරල බලමු.."

ජගත් කීවේය.

"තාත්තා.."

ධීර සෙමින් ඉතා පැහැදිලිව කටහඬ අවදි කළේය.

"අපි අවට, අපට නොපෙනෙන ලෝකයක් තියෙනවා තාත්තේ… ඒ ලෝකය විස්මිතයි… බල සම්පන්නයි… මං දැන් ඒ හැම දෙයක්ම විශ්වාස කරනවා…"

ධීර කීවේය. ඔහු උන්නේ ඇත්තටම ඒ විශ්මිත වූ අදෘෂශමාන වූ ලෝකය තුළ විනාඩි ගණනක සැරි සැරීමකින් පසුවය. ධීරට ඒ අවස්ථාව ලබා දුන්නේ තාපසතුමාය. ඉඳුරන්ට පුතාක්ෂ නොවන මුත් මේ විශ්මිත ලෝකය සියැසින් දකින්නන්, පියවි ඇසින් දකින්නන් තවමත් ජීවත්වන බව ධීර අදහමින් උන්නේය.

* * * * * * * * * *

හදුජිවන්ගේ මැණික්හින්නේ ගමනින් පසුව මාස කීපයක් ගතව තිබිණි. ඌරාළ බාප්පොච්චිගේ පුස්කොළ පොත් අතර තිබී සොයාගත් රහස ඔහුගේ මතකයෙන් බැහැර නොවිණ. ඇරත් ඔහුගේ දේවාලයට අරක් ගත් මළගිය ඥාතියා හදුජිවන්ට කිසිවක් අමතක කරන්නට ඉඩක් දුන්නේ නැත. ඒ ආත්මය නැවත නැවත හදුජිවන්ට කීවේ මේ කතාවේ ඉතිරියත් ඌරාළගේ පුස්කොළ පොත් අතරින් මතු කරගන්න කියාය.

"ආයෙ වතාවක් මැණික්හිත්තට ගිහිත් බලන්න ඕනෙ.. මේ පාර තම් මං හිස් අතින් ආපහු එන්නෙ නැහැ.. හොඳින් හරි නරකින් හරි මං ආපහු එන්නෙ ඒ පුස්කොළ පොත් ටික අරගෙන.." භදුජිවත් තරයේම හිතට ගත්තේය. දවස් දෙකකට දේවාලය වසා තියා මංජුලාගේ රැකවරණය කෙසේ වෙතත් මංජුලා ගැන ඔත්තු බැලීම කුමාරට පවරා ඔහු මහනුවර බලා පිටත් විය.

"හින්නි මලේ.."

සාදික්කා ගෙඩි ගොඩක් අව්වේ දමමින් උන් හින්නියා, භදුජිවන් ළඟට එනතුරුම නොදැක්කේය.

"අප්පොච්චියේ.. උඹදෑ.."

හින්නියා ඉණට දැත තියා කඳ කෙළින් කර ගත්තේය.

"මහනුරවට ආ ගමනේ ගොඩවෙලා යන්ඩ ආවා.. බාප්පොච්චිත් බලලම යන්ඩ.."

භදුජීවන් කීවේය.

"බාප්පොච්චි බලන්ඩ නම් උඹ දැන් මෙහේ ඇවිත් වැඩක් නෑ අයියණ්ඩි.."

හින්නියා කීවේය.

"ඒ මොකෑ..?"

භදුජීවන් ඇසුවේ පුදුමයෙනි.

"අප්පා බලන්ඩ නම් උඹ දැන් කැරකෝප්පුවට යන්ඩ ඕනෑ.."

"ඇහ්..!"

භදුජිවන්ගේ කට ඇරිණි.

"බාප්පොච්චි නැති වුණාද මලේ..?"

ඔහු ඇසුවේ ඇස් දෙක නළලේ තියාය.

"ඕ බොලං.. දැන් මාසයක් වෙච්චි.."

"ෂකේ.. ෂකේ.. මං හාංකවිසියක්වත් දන්නෙ නෑනේ.."

භදුජීවන් පසුතැවිලි වූයේ හැබෑවටමය.

"කොහේද ඉතින්.. පයිණ්ඩයක් එවන්ඩ උඹ ඉන්න තැනක් අපි දන්න එකක්ද..? වරෙන් අයියණ්ඩි ගෙට.."

හින්නියා ඉස්සර විය. ඒ පස්සේ ගෙට ගිය භදුජිවන්ට හින්නියාගේ බිරිය උණු තේ කෝප්පයකින් සංගුහ කළේය.

"එතකොට මලේ අර උඹලගේ අප්පා ළඟ තිබිච්ච පුස්කොළ පොත් ටිකට මොනාද උඹ කළේ..?"

ආගිය කතා අතරේ භදුජීවන් ඇසුවේ වෙනසක් නොපෙන්නාය.

"ඒවා ඉතින් උන්දැගෙ වස්තුව.. උන්දැටම අයිති ඒවා වෙච්චි.. උන්දෑ එක්කම අවසන් ගමන් ගියා බං.."

හින්නියා විටක් ඒදමින් කීවේය.

"ඒ කිව්වෙ..?"

භදුජීවන් කලබලෙන් ඇසුවේය.

"අප්පව පොළවට යට කරද්දී ඒ ටිකත් උන්දැගෙ වළටම දාල පස් දැම්මා බොලං..."

හින්නියා ගණනකට නැතුව කීවේය.

"ම්.. මොනා..!"

භදුජිවන්ගේ කට ඇරිණි. කොන්ද කෙළින් විණ.

ීපිස්සු යක්කු.."

ඔහුට කියවුණේ නිකම්මය.

'උන් කරපු අපරාදෙක මහත.. මේ මෝඩ යක්කු දන්නෑ..' ආයෙමත් ඔහු සිතුවේය. හින්නියා ඇසුවේ දහඩිය උනා තිබූ භදුජීවන්ගේ මුහුණ කෙලින් බලාය.

"කළුවර වැටෙන්න කලින් පිටත් වුණොත් බස් එකක් අල්ල ගත්තැහැකි.."

භදුජිවන් කීවේ හිතේ ඇති දේ නොවේ. ඔහුගේ හිත පුරා දරුණු පසුතැවීමක් පැතිර තිබිණි. භදුජිවන්ට එක අතකින් තරහේ බැරිය. අනෙක් අතින් දුකය. ඔක්කෝටම වඩා අතටම ලැබුණු බලගතු වස්තුව ඌරාළ බාප්පොච්චිගේ පුස්කොළ පොත් ටික පොලවේ වැලළීයාම ගැන චේදනාවය.

"මේ ආ ගමන කීයටවත් ආපහු හැරිල යන්න නම් මට හිත හදාගන්න බෑ.. මට කොහොම හරි ඒ පුස්කොළ පොත් ටික ඕන.. මෙච්චර කල් මං වෙහෙසුණේ ඒකට.. මගේ මහන්සිය ගඟේ මුහුදෙ ගහගෙන යනකං මට බකංනිලන් ඉන්න බෑ.."

හින්නියාගේ ගෙදරින් පිටව යන අතරේ භදුජීවන් දිගටම කල්පනා කළේය. අන්තිමට මිහිපිට පණ ඇති මිනිසෙකු ලේසිවට ගනීවියි හිතන්න බැරි තීරණයක් ඔහු ගත්තේය.

'ඌරාළ බාප්පොච්චි හංගන් රැක්කට… ඔය පුස්කොළ ටික අපේ පරම්පරාවෙ උරුමයක්… මං ඇරුනකොට ඔච්චායින් පුයෝජන ගන්ඩ දන්න වෙන පුතයෙක් නෑ… මං ඌරාළගෙ වළ ගොඩදානවා… ඔව්… මං ඔය පුස්කොළ මිටිය කොහොමින් හරි මං ළඟට ගන්නවා…' භදුජීවන් හිතුවේය.

සොහොන් පිටිය භදුජිවන්ට අමුතු තැනක් නොවේ. ඔහු වැඩිපුරම ගණුදෙනු කලේත් භූතයින්, පේතයින්, යකුන් වැනි මළගිය උන්දලා එක්කය. ජිවත්වන මිනිසුන් ගැන භදුජිවන්ගේ හිත තුළ තිබූ සැක බිය, මළගිය මිනිසුන් ගැන ඔහුගේ හිතේ නොවිණ. ඒ නිසා මේ කරන්නට යන කාරිය ගැන අබමල් රේණුවක බයක් සැකක් ඔහුගේ හිතේ නැත. "යන්න ඕන ඌරාල ගොයිය දපාන ඉන්න වල බලල එන්ඩ.."

පාර අහගෙන භදුජීවන් සොහොන් පිටිය තිබූ තැනට ගියේය. ගම කෙළවරේ වෙල් යායත් කුඩා වනපෙතත් මායිම් කොට පිහිටි සොහොන් පිටිය පේන මානේ ගෙයක් දොරක් නැත. ඒ කාරණාවම භදුජීවන්ගේ හිතට සතුටක් ගෙනාවේය. වල ගොඩැලි සොහොන් කොත් අතරින් වැටුණු අඩිපාර දිගේ ඔහු නොනවත්වා ඉදිරියට ගියේය. හින්නියා කී විස්තර අනුව ඌරාළගේ වළ හොයා ගැනීමට අමාරු නොවිණ.

"මැණික්හින්නේ විසූ ඒ.බී. ඌරාළ උපාසක මහතාට නිවන් සුව ලැබේවා..!"

ගල් දෙතුන්පලක් එක උඩ බැඳ තැනූ අඩු වියදම් සොහොන් කොතේ මේ වැකියට ඉහළින් ඌරාළ බාප්පොච්චිගේ අපැහැදිලි ඡායාරූපයක්ද තිබිණි.

'හොඳා බාප්පොච්චියෙ.. අද රැට මං ඇවිත් උඹව මුණ ගැහිලා යඤ්ඤංකො...' හදුජිවත් හිතුවේ කට කොණේ හිතාවක් ද තියාගෙනය. සොහොත් පිටිය මැද සිමෙත්ති ගලින් බැඳි, කොට බිත්ති ඇති සොහොත් ගෙය ලොම් හැලී ගිය බැල්ලකගේ වාසභවන වී තිබිණි. ඇයත් ඇගේ දරු පැටවුන් හතර දෙනාත් හැරෙන්නට වෙන මේ සොහොත් පිටිය මුර කළ කෙනෙකු නැත.

අවශාම තිබුණ කරුණු කාරණා ටික හොඳ හැටි හොයා බලාගෙන හදුජීවන් සොහොන් පිටියෙන් එළියට බැස්සේය. දැන් වේලාව හවස හය හමාරය. වටින් ගොඩින් කළුවර වැටෙමින් තිබේ. ටවුමේ ගොඩනැගිලි දවා විකුණන කඩයකට ගොඩ වැදුණු හදුජීවන් හොඳ උදැල්ලක් හා විදුලි පන්දමක් මිලට ගත්තේය. ටවුමේ මාතර බත් කඩෙන් එළවළු බත් මුලකුත් මිලදී ගෙන හදුජීවන් යළි සොහොන් පිටිය කරා එනවිට කළුවර මෝරා අවට අඳුරුව තිබිණි.

"අහසෙ හඳවත් නෑ.. අද මගෙ වැඩේට කියාපු දවස.." - 159 - භදුජීවන් සොහොන් පිටිය මැද අඩි පාරේ යන අතරේ හිතුවේය.

"බ්හ්.. බූ.."

සොහොන් පිටියේ කුඩා ගෙය තනි බුක්තියට ගෙන උන් බැල්ල අඳුරේම එයට ගොඩ වූ රුව වෙත බුරාගෙන පැන්නාය.

"චිප් බැල්ලි..!"

අඳුරු පාට බැල්ලගේ දෙනෙතට විදුලි පන්දම එළිය කරමින් භදුජීවත් සැර කළේය. බැල්ල දත් මිටි කමින් ගොරවයි. භදුජීවත් දැන උන්නේ මිනිසුන් මෙල්ල කරන්නට විතරක් නොවේ. අවශා වේලාවට සතෙක් සීපාවෙක් හීලෑ කරගන්නා මන්තු ද ඔහු දැන උන්නේය. භදුජීවන් බැල්ල දෙස බලාගෙන ඉන් එකක් තොල් මතුළේය. පැටවුන්ගේ ආරක්ෂාවට ගොරවා ඉදිරියට ආ බැල්ල, එක්වරම නගුට දෙපා අතර හංගාගෙන, කන් කඩා දමාගෙන, කෙඳිරියක් නගාගෙන බිම පෙරළිණ. පස්ස ගාත් දෙක උස්සාගෙන භදුජීවන් වෙත බය පක්ෂපාතීකම පැවේය.

"මගෙන් උඹට කරදරයක් නෑ කික්කියේ.. උඹේ පැටවුන්ට කරදරේකුත් නෑ.. මං ආ කාරිය කොරගෙන යනකං පැත්තකට වෙලා හිටු.."

භදුජිවන් කීවේය. ඒ කී හැම අකුරක්ම තේරුණා සේ බැල්ල සෙමින් පැටවුන් අතරට ගොස් වැතිරිණ.

උදැල්ලත්, විදුලි පන්දමත් පසෙක තැබූ භදුජීවන් අතේ තිබූ සිලි මල්ල දිගෑරියේය. එහි බත් මුල, වතුර බෝතලයක් හා මිලදී ගත් පත්තරයද තිබිණ. විදුලි පන්දමේ එළියෙන් භදුජීවන් බත් මුල කැවේය.

"ෂික්..! මෙලෝ රහක් නෑ.. දිය හොදියි බතුයි.. මංජුලාගේ කෑමවල රහ තේරෙන්නෙ මේ වෙලාවට තමා.." හදුජීවත් හිතුවේය. ගෙදරදි තම් ඔහුගේ බත්පතට පිළිහුඩුවක් වරදිත්තේ එහෙමත් වෙලාවකය. ඒත් සොහොත් පිටිය මැද ඉඳගෙන එළවළු බතක් මිස බැදුමක්, පිළී ජාතියක් මිශු කර කත්තට බැරිය. මේ භූමිය වටා සැරිසරණ අනත්ත පිසාචයින් බත්පතට බැල්ම හෙලන්නට පුළුවන. අමාරුවෙන් බත් කටවල් කීපයක් කෑ හදුජීවත් බත් මුල එහෙම්ම බැල්ල වැතිර උන් තැනට කිට්ටු කළේය. නගුට දෙවරක් වැනූ බැල්ල පැටව් හතරදෙනාත් එක්ක බත්පත වටකර ගත්තේය.

භදුජීවන් කටත් අතත් හොඳින් සෝදා, දිය බී පත්තරය සිමෙන්තිය මත එළා එහි වැතිරිණ.

'මගෙ වැඩේට තව රෑ වෙන්න ඕන.. ඊට කලියෙන් මට නින්දක් නිදියල නැගිට්ට හැකි..' හදුජිවන් ඇස් දෙක පියා ගත්තේය. සොහොන් ගෙය ළඟ සුදු අරලියා ගහේ වසා උන් බකුමූණා 'හ්ම්.. හ්ම්' කීවේ හදුජිවන්ට නින්ද යන්නට නැළවිලි ගීයක් ගයන්නා සේය.

* * * * * * * * *

ගුරා උදේ කියා ගියේ නම් හවස් වන විට ගෙදර එනවා කියාය. ඒත් තවමත් නැත. කුමාර, ගුරා නැතත් දේවාලයේ හවස ආවතේව කටයුතු ටික පුරුදු විදිහට කළේය. දේවාලයේ පහත් දල්වා දුම් ඇල්ලුවේය. මල් අසුන මත තිබූ රමේෂ්ගේ ටී ෂර්ට් කැබැල්ල රැන්දූ මැටි රූපයේ පැහැදිලි වෙනසක් කුමාර දැක්කේය.

'මේකෙ දකුණු කකුලට ගහල තිබ්බ කට්ට ගලවලා..' කුමාර දුටුවේ ඇත්තය. මැටි රුවේ දකුණු කකුළට ගසා තිබූ කටුව අයින් කර තිබිණි.

'අපේ ගුරා තමා යකා.. රමේෂ්ගෙ අම්මට දකුණු කකුල සනීප කරවලා කොල්ල ඇවිද්දවල දෙන්නං කියලා ගහල තිබ්බ කටුව ගලවලා.. හුනියම් කරන්නෙත් ගුරා.. කපන්නෙත් ගුරා..' කුමාර හිතුවේය. දකුණු කකුලේ කටුව ගලවා ඇතත් මැටි රුවේ නළල මැදින් ගැසූ කටුව තාමත් එහෙම්මම තියෙනවා කුමාර දුටුවේය.

'රමේෂයා පොළොවෙ පය ගහලා ඇවිදියි.. හැබැයි ඔය තළලෙ ගහපු කටුව තියෙනකම් හොඳ සිහිය එනව බොරු..' කුමාර සිතුවේය. භදුජිවන්ට ආවතේව කොට දැන් කුමාර තුළ ද මේ කටයුතු ගැන තරමක දැනීමක් තිබිණි.

සැමියා ගෙදර එතැයි බලාපොරොත්තුව මංජුලා වේලාපහින්ම රෑ කෑම හදා තිබ්බාය. ඒත් වෙනදාට ගෙයින් පිට ගොස් භදුජිවන් යළි එන වේලාව පසුවී තිබිණි. මංජුලා දොරකඩට හේත්තු වී පාර බලා උන්නාය.

"මහත්තයා තාම නෑ නේද නෝනා..?"

එසේ කියමින් කුමාර ගේ පැත්තට ආවේය. වෙනදා නම් මේ වෙලාවට ගෙදර ගිහින්ය. ඒත් මහත්තයා තවමත් නැති නිසා නෝනා මේ ගෙදර තනිකොට යන්නට කුමාරට හිත හදාගන්න බැරිය. අවසරයක් නැතුව රැය නතර වෙන්නද බැරිය.

මංජුලා කීවාය.

"මං ගෙදර යන වෙලාවත් පහු උනා.."

කුමාර දෙපැත්තට අදිමින් කීවේය.

"මං බත් බෙදල දෙන්නං.. කුමාර කාල මේ ඉස්තෝප්පුවෙ පැදුරක් එලාගන්ඩ.. මහත්තයා කීයට එයිද දන්නෑනෙ.."

මංජුලාගෙන් කුමාරට අවසර ලැබිණි.

"මහත්තයා මොනා හිතයිද දන්නෑනෙ නෝනා.."

කුමාර සැකයෙන් කීවේය.

"එයා මොනා හරි හිතන්නෙ අපි දෙන්න එක පැදුරෙ හිටියොත් තමා.. කුමාර කාලා ඉස්තෝප්පුවෙන් නිදාගන්ඩ.. මං මහ දොර ඇතුළෙන් අගුල දාගන්නංකො.."

මංජුලා කීවේ සමච්චල් හිතාවක් මූණේ තියාගෙනය. කුමාරට ඒ හිතාවේ නියම අරුතක් තොතේරුණත් ඔහුගේ හිතට තද ලැජ්ජාවක් දැනිණ. මංජුලා ගෙන් කුමාරට රැයට බතුත්, ඉස්තෝප්පුවේ නිදන්නට පැදුරකුත් කොට්ටයකුත් ලැබිණි.

'මහත්තය තැති වෙලාවට තෝතා හරි කරුණාවයි..' පැදුර කොට්ටය සීතල සිමෙන්තිය මත එළා වැතිරෙන අතරේ කුමාර හිතුවේය. ඉස්තෝප්පුවේ මහ දොර මංජුලා ගේ ඇතුළතින් අගුළු දාගන්නා 'ටකස්' හඬ ඔහුට හොඳින් ඇසිණි.

* * * * * * * * *

වෙල් යායේ සොහොන් පිටිය මායිමට රොක් වූ නරි රංචුවකගේ හඬින් භදුජිවන් තිගැස්සී ඇහැරිණ.

"හොක්කි.. හොක්කි.. හූ.."

ගත කිළිපොලා යන නරි රැළගේ කරච්චලය රැයේ සාමය බිඳ හෙළා තිබිණි. භදුජිවන් හනික ඇලවී උන් තැනින් නැගිට්ටේය.

'දන්නෙම නැතුව හොඳටම නින්ද ගියා..' භදුජීවන් සිතුවේය. කළුවරේම අතගා පළමුව විදුලි පන්දම හොයා ගත්තේය. දෙවනුව එය එළියකොට උදැල්ල අතට ගත්තේය.

"බ්හ්.. හූ.. ඌ.. ඌ..."

භදුජීවන් අනුව නැගිටගත් බැල්ල වෙල් යාය දෙසට මුහුණලා හිඳගෙන අහසට උඩු බිරුවාය. ඈ තනිවම නරි රංචුව පලවා හරින්නට උත්සාහ දරමින් උන්නාය. භදුජීවන් විදුලි පන්දමේ එළියෙන් ඌරාළගේ සොහොන්කොත වෙත ඇවිද ගියේය. දැන් වේලාව කීයදැයි හරියටම දැන ගැනීමට කුමයක් භදුජිවන්ට නොවිණි. එහෙත් ඔහු මේ තමාගේ කාරියට සුදුසුම වේලාව බව හොඳින් දැන උන්නේය.

පළමුව ඇහැට නොපෙනෙන බලයන්ගෙන් ආරක්ෂා වීමට බලගතු මන්තුයක් ජප කරමින් භදුජීවන් ඌරාළගේ වළ වටා ගියේය. ඊළඟට නමෝ විත්තියෙන් පළමු පස් කුට්ටිය ගොඩදා වැඩය පටන් ගත්තේය.

'මං හිතුවට වඩා වැඩේ අමාරුයි..' අඩිය දෙක තුන වල ගැඹුරු වෙද්දි හදුජිවන්ගේ ඉහින් කනින් දහඩිය වැගිරිණි. යන්තු මන්තුයෙන් දිවි රැක ගත්තා මිස පැලයක් හිටවන්නවත් භදුජිවන් පොළවට උදැල්ල තියනා එකෙකු නොවේ. වැඩය මේ තරමට අමාරු ඒකය. දැන් දැන් උදැල්ල පෙට්ටි පියනේ වදින බොල් හඬ අහන නොනිවෙන ආශාවෙන් භදුජිවන් කර වටක් වලේ බැස කොටමින් පස් ගොඩට විසි කරමින් උන්නේය.

"හපොයි.. අම්මේහ්.. අප්පොච්චියේ.. හපොයි.."

රහැයි හඬ යටපත් කරමින් යටි උගුරෙන් විලාපයක් නගන සිහින් හඬක් භදුජිවන්ට හදිසියේම ඇසිණි. ඒ හඬ හිත ඇතුළේ ඇති කළ කුඩා තිගැස්මට ඉඩක් නොදී භදුජිවන් හිසෝසවා ඇහුම්කන් දුන්නේය.

"අනෙ අප්පූච්චියේ.. මයෙ අම්මණ්ඩියේ.. හපෝයි.."

විළාපය සිහින්ව මුත් පැහැදිලිව ඇසෙයි.

"කවුද බොල නාහෙන් අඬන එකා.."

හොඳ කුණුහරුපයක් කියාගෙන භදුජීවන් හාත්පස බැලුවේය. සුදු සිහින් දුමාරයක් වාගේ රුවක් සොහොන් කොත අසල හිටගෙනය. විනිවිද පෙනෙන රුවේ මුහුණ කට හැඩ තල අනුව ඒ මීට මසකට පෙර වල දමූ ඌරාළ බාප්පොච්චිම බව භදුජීවන් හොඳින් දුටුවේය.

"ඌරාළ බාප්පොච්චි.. උඹ එහෙනං මං ඉස්සරහට පේන්ටම ආවා.."

භදුජිවන් කීවේය. ඔහුගේ කටහඬේ බියක සැකයක ඡායා මාතුයක්වත් නොවිණි. බාප්පොච්චිගේ සිරුර වළ දැමූ තැනට අත තියද්දි මියගිය බාප්පොච්චි සුගතියක උපතක් ලබා නැත්තං ඉන්නා තැනකින් දුවගෙන එන්න පුළුවන් බව භදුජිවන් දැන උන්නේය.

"මොකෑ බොල තෝ ඔය කරන්නෙ..? මං තෝව මරනවා.. මං තෝව අළු කොරනවා.."

ඒ වචනත් එක්ක ඌරාළ බාප්පොච්චිගේ රුවේ ඇස් විසල්විය. කට දෙකොණින් දත් දිගු විය.

"බාප්පොච්චි.. උඹ හොඳට දන්නවා ඕවායින් මාව බය කරන්න බෑ කියලා.. මං උඹට වඩා හොඳ හයිරංකාර යක්කු එක්ක ගුස්ති අල්ලපු එකෙක් බොළ.."

භදුජිවන් කෝපයෙන් පිම්බේය. ඒ ගෝරණාඩුවට පුේත රූපයේ වියරු ස්වභාවය සන්සිඳිණි.

"උඹ මොකටද මයෙ වළ හාරන්නෙ කියලා මං දන්නවා.. උඹට අයිති නෑ එච්චා.. එච්චා මයේ.. මට පරම්පරාවෙන් ලැබිච්චා.."

ඌරාළගේ පුේත ආත්මය කීවේය.

"උඹේ..? උඹේ පරම්පරාවෙන් ලැබිච්චා..? උඹට අමතක උනාද මාත් ඒ පරම්පරාවෙම එකෙක් කියලා.. උඹ තනි බුක්තියට හංගන් හිටියට එව්වට මටත් අයිතිය තියෙනවා.. මං හොඳ හිතින් කියන්නෙ.. මට මයෙ කාරිය කරගෙන යන්ට දීලා අයින්වෙයං.. නැත්තං මං උඹව කුප්පියකට දාලා කල්පයකට වල දානවා.." භදුජිවන් කීවේය. ඌරාළගේ පුේත ආත්මය හොඳටෝම මෙල්ල වූ බව පෙනිණි. ජිවත්ව උන් කාලයටත් වඩා හොඳින් ඌරාළගේ ආත්මය දැන් භදුජිවන්ට කළ හැකිදේ ගැන දැන උන්නේය.

"හොඳයි.. මං පාඩුවෙ පැත්තකට වෙන්නං.. හැබැයි උඹ මටත් කාරියක් කරන්ට ඕන.."

ඌරාළගේ පුේත ආත්මය කීවේය.

"ඇයි බොල.. උඹට මක් වෙලාද..?"

භදුජිවන් කීවේය.

"බලාපිය.. හොඳට බලාපිය මට මක්ක වෙලාද කියලා.. තොට පේන්නැද්ද..?"

භදුජිවන් පුේත ආත්මය දෙස හොඳින් බැලුවේය. ඒ රුව තිබුණේ නිරුවතිනි. ඇඳුම් එකක්වත් ශරීරයේ නැත.

"බලාපං.. මට කන්ඩත් නෑ අදින්ඩත් නෑ.. ජිවතුන් අතර ඉන්දෙද්දි පිනට දෙන්න බැරිවුණා.. හම්බ කළා.. රැස් කළා.. අද ඒවා මගෙ එවුන් බුක්ති විඳිනවා.. මං කන්ඩයි බොන්ඩයි අදින්ඩයි නැතුව දුක් විඳිනවා.. හපෝයි.. හම්මේහ්.. මට වෙච්ච දේ.."

ළේත ආත්මය හඬන්නට පටන් ගත්තේය. මේ ආත්මයේ කෑම, ඇඳුම් දුගියන්ට දී කුසලයක් රැස් නොකළ බොහෝමයක් මරණින් මත්තේ දුගතිවල උපදින බව හදුජිවන් අසා තිබිණි. ඌරාළ බාප්පොච්චිටත් සිද්ධ වී ඇත්තේ ඒකය. ජුෙත ආත්මයක් ලබා උපත ලැබුවත් අඳින්න හෝ කන්න බොන්න නැත.

"මට බඩගිනියි බොල.. ඒත් මට කැමක් තියා වතුරවත් ලැබෙන්නෑ.. මට සීතලයි බොල.. ඒ සීතල දරාගන්ට බෑ.. මට සීතලට අඳින්ඩ ඇඳුමකුත් නෑ.. හපෝයි මට වෙච්ච දේ.." ඌරාළගේ විලාපය තවදුරටත් භදුජිවන්ට කනින් අසා සිටිය නොහැකි විය.

"නවත්තපං බොල ඔය නාහෙන් ඇඬිල්ල… තොට කෑමයි වස්තරයි ලැබෙන්න මොනාද මං කරන්නෝන…?"

භදුජීවත් ඇසුවේය.

"කන්ඩ බොන්ඩ නැති මිනිහෙක් හොයල බඩපුරා කන්ඩ දීපිය.. හොඳ ඇඳුමකුත් පූජ කරපිය.. මාව මතක් කොල්ලා ඒ පින අනුමෝදන් කරාපිය.. එතකොට මට කන්ඩ බොන්ඩයි ඇඳුනුයි ලැබෙයි.."

ඌරාළ විස්තර කළේය.

"හොඳා.. මං උඹ කිව්ව හැටියට කරන්නං.. දැන් උඹ මට කරදර නොකර මෙතැනින් පලයං.."

භදුජිවන් උදැල්ල නැවත අතට ගනිමින් කීවේය.

"උඹේ කාරිය කොරාගෙන ගියාම.. උඹට මාව අමතක වේද දන්නෑ.."

ජුේත ආත්මය නැවත කීවේය.

"මං කට්ටඬියෙක් බොළ.. මිනිස්සු එක්ක වගේ නෙමේ යක්කු පුේත භූතයො එක්ක ගණුදෙනු නූලට තියෙන්ට ඕනෙ කියලා මං දන්නවා.. මයෙ වචනෙ මං රකින්නං.. උඹ උඹේ වචනෙ රැකපං.."

භදුජීවන් උස් හඬින් කෑගැවේය. ඌරාළගේ පුේත රූපය මීදුමට එකතු වී තුනීව ගියේය. භදුජීවන් තමන්ගේ කාරිය නැවත පටන් ගන්නට හිතා උදැල්ල උස්සා පහත හෙලුවේය.

"බ්රාස්..!"

මිනී පෙට්ටියේ ලැල්ලක් පළාගෙන උදැල්ල යටට බැස්සේය.

ඒත් සමඟ හාත්පස පැතිරුණේ උහුලා දරාගත නොහැකි මිනී කුණු ගඳකි.

'එක මාසෙට මේකා දියවෙන්න පටන් අරන්..' භදුජිවන් හිතුවේය. ගෙල වටා දමා උන් සුදු සලුව ගෙන නහයක්, කටත් සිරකොට වසා හිස පිටුපසට තද කර ගැටයක් ගැසුවේය. දැන් ගඳ උහුලන්ට අමාරු නැත. පෙට්ටියේ ලැල්ල පුවේශමට ඉවත් කළ භදුජිවන් දුර්වර්ණව ගිය රෙදි පොට්ටනිය ගෙන හනික වළෙන් ගොඩ විය. ඒ ඉක්මනින්ම යළි පස් දමා වළ තිබූ විදිහටම වසා දැමූ ඔහු රෙදි පොට්ටනිය ගෙන සොහොන් ගෙයට ගියේය.

"මේ තියෙන්නෙ මගේ වස්තුව.."

පොට්ටනිය ලිහා පුස්කොළ පොත් ටික අතපත ගාන අතරේ භදුජීවන් සතුටින් හිතුවේය මුකවාඩම් බැඳ උන් සළුව ලිහා පුස්කොළ පොත් ටික දුර්වර්ණ රෙදි කඩෙන් මුදා ඒ සලුවේ පුවේශමට එතුවේය. කෑම ගෙනා පොලිතින් බෑගයට ඒ පොට්ටනියත්, ටෝච් එකත් ඔබා ගත්තේය. උදැල්ල මහ වනය මායිම්වන බැද්දේ පඳුරු ගොන්නට විසි කළේය.

'එළිය වැටෙන්න තව ඒ හැටි වෙලාවක් නෑ..' පොලිතින් උරයත් එල්ලාගෙන මගට බහින අතරේ හදුජීවන් සිතුවේය. වෙල් යායට ඉහළින් අහසේ ළා නිල් පාට මන්දාලෝකයක් පැතිර යමින් තිබිණි. භදුජීවන් සොහොන් පිටියෙන් පාරට අඩිය තියද්දි ගම්ගොඩැල්ල දිහාවෙන් කුකුළෙක් ඇඬලුවේය.

* * * * * * * * *

ධීර දම්සිත්ගේ කඩවසම් මුහුණ දැක ගන්නට අහස්මාගේ සිතේ තිබුණේ ලොකු ආශාවකි. වචනයෙන් තමාට ළංවෙන්න එපායි කියා ඒ රුව ඈත් කර තැබූවත් හදවතින් තමා කොයි තරම් ඒ රුවට ළංව සිටියේදැයි අහස්මාට තේරෙන්නේ දැන්ය. අහස්මා, ධීරගේ කම්හලට යන්නට හැඳ ගත්තේ රෙදි කැබලි තොගය මිලදී ගන්නා අදහසින් වුණත් ඇගේ හිතේ ලොකුවටම තිබුණේ කෙසේ හෝ ධීර දැකගන්නා ආසාවය.

'අද මහත්තයා මා එක්ක කතාවට ආවොත් හොඳයි.. එයා ආයෙමත් මට ආදරෙයි කිව්වොත් ඕනෙ දෙයක් වෙන්න කියලා මං ඒ ආදරේ බාරගන්නවා.. ඔව්.. මට මහත්තයා නැතුව ජීවත්වෙන්න බෑ.. අනාගතේ දවසක මහත්තයාව සදහටම අහිමිවෙලා දුක් විඳින්න සිද්ධ වුණත් කමක් නෑ.. මං මහත්තයට කැමති වෙනවා..' අහස්මා තීරණය කළාය. මේ තීරණය හදිසියේ ගත්තක් නොවේ. බොහෝ හිතා බලා ගත්තකි. ධීර නොදැක, ඒ ආදරණීය බැල්ම නොවිඳ ගත කළ සති කීපය තමා ජීවත් වුණත් මැරුණු ගානය. අහස්මා අන්තිමට ඒ ඇත්ත තේරුම් ගෙන තිබිණි.

'මං එයාට කැමතියි කියල කිව්වම මහත්තයා ගොඩක් සතුටු වෙයි.. මට මැවිල පේනවා ඒක අහල ඇස් පොඩි කරල මහත්තයා හිනාවෙන ලස්සන..' අහස්මා ලස්සනට ඇඳගෙන මඟට බැස්සේ හීන කන්දරාවකුත් එක්කය.

ධීර උදෙන්ම ආයතනයට ගියේත් වේදනාබර බලාපොරොත්තුවක් හිතේ තියාගෙනය. 'අද අහස්මා කට්පීස් ගෙනියන්න එයි..' ඒ පැතුම එක අතකින් ධීරගේ හිතට ආශාවකි. අනෙක් අතින් මහා වේදනාවකි. අහස්මාගේ සන්සුන් මුහුණ දකින්නට හිත හැමදාමත් හීන මැච්චේය. ඒත් ඒ අහිංසකාවිය හිතට ළඟ මුත් තමාට බොහෝ දුර ඇත බව සිහිවෙද්දි ධීරට දැනුණේ දරාගත නොහැකි වේදනාවකි.

'මහත්තයා වැඩට ඇවිත් නැතුවද...?' රෙදි කිරා ගන්නට පෝලිමේ ඉන්නා අතරේත්, රෙදි කිරාගෙන මිල ගෙවන්නට පෝලිමේ ඉන්නා අතරේත් අහස්මාගේ ඇස්වලට නිදහසක් නොවිණ. අහස තරම් පැහැදිලි ඇස් වටේට කරකවමින් අහස්මා, ධීරගේ රුව සෙව්වාය. එහෙත් රෙදි බෑගයත් තුරුළු කරගෙන පෝලිම් ගෙවා ඈ එළියට එනතුරුත් ධීරගේ ඡායාවක් නොවිණ.

'අහස්මා ඇවිත්..' අහස්මාට නොපෙනුණත් ආයතනයේ